

ФОРМУВАННЯ ЯКОСТЕЙ СЕРВАНТ-ЛІДЕРА У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Упродовж останнього часу внаслідок суспільно-політичних змін в Україні висвітлювалось багато негативних тенденцій: зростання нетерпимості й агресії у взаєминах, втрата життєвих морально-ціннісних орієнтацій у певної частини молоді. З огляду на це педагоги покликані стати прикладом служіння своїм учням, щоб бути носієм високої моральної культури в тяжкий час. Педагог повинен служити оточуючим, бути сервант-лідером. Якості сервант-лідера у майбутніх педагогів необхідно формувати під час їх професійної підготовки.

Розробниками теорії лідерства як служіння стали R. Greenleaf, J. Hale, D. Fields та ін. Згідно з цією теорією, яка ще має назву сервант-лідерство, лідерам необхідно звертати увагу перш за все на потреби та цінності своїх послідовників. Сервант-лідерство базується на переслідуванні інтересів послідовників. Ключовим елементом сервант-лідерства є готовність до самопожертви заради досягнення більш високих цілей. Сервант-лідерство не є певним лідерським стилем чи технікою як такою. Це більше манера поведінки, образ дій, що формуються протягом тривалого періоду часу. На основі вивчення наукової літератури ми можемо визначити такі якості сервант-лідера.

1. Увага до інших та вміння слухати. Майбутній викладач вищої школи з якостями сервант-лідера слухає та розуміє оточуючих.

2. Емпатія. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера повинен намагатися зрозуміти справжні наміри та мотиви людей, а не спиратися на оціночні судження, в яких учні завжди гірші за нього самого. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера розвиває особливу проникливість до почуттів студентів і намагається бачити за ними задоволені чи нереалізовані потреби.

3. Відновлення. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера повинен бути готовим підтримати студентів фізично та емоційно.

4. Самоусвідомлення. Майбутній викладач вищої школи з якостями сервант-лідера повинен мати навички рефлексії.

5. Переконливість. Майбутній викладач вищої школи повинен надихати студентів, використовуючи раціональну та емоційну сфери, а не використовувати свою владу.

6. Концептуалізація. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера – це надихаючий лідер, який бачить загальну картину за повсякденними дрібницями.

7. Далекоглядність. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера повинен мати здатність зрозуміти досвід минулого, реальність сьогодення та ймовірні наслідки рішення у майбутньому.

8. Відповідальність. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера повинен брати на себе відповідальність за роботу навчальної групи і бути носієм моральної культури суспільства, тому він повинен захищати цінності, викликати повагу та мати авторитет серед учнів.

9. Зацікавлення у розвитку студентів. Майбутній викладач вищої школи зацікавлений в особистісному розвитку кожного студента. Він уважний до кожного і допомагає отримати знання та навички, які потрібні для реалізації особистісного потенціалу студентів.

10. Створення спільності в навчальній групі. Майбутній педагог з якостями сервант-лідера повинен дбати про створення такого освітнього простору, який надихає учнів на неформальне спілкування.

Отже, можемо зазначити, що Сервант-лідерство в педагогіці – це довгостроковий, трансформаційний підхід до педагогічної діяльності, що має потенціал створення позитивних змін в освіті, зокрема в професійній підготовці. Позитивні зміни полягають в тому, що педагогічна діяльність базується на співпраці здобувачів з викладачами, викладачі проявляють турботу та повагу до студентів і свою місію бачать у служінні учням та суспільству.